

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/70865/3040/

Ημ/νία: 01/09/2020

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ταχ. Δ/ση : Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κώδικας : 115 23
Τηλέφωνο : 2131515.158
TELEFAX : 2131515.713
EMAIL : dne@prv.ypeka.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΘΕΜΑ: “Ακύρωση της με αριθμ. πρωτ.31505/11.3.2020 Απόφασης του Προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας”

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν.1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης κλπ.» (Α' 91) και ισχύει.
2. Τις διατάξεις του ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου κλπ.» (Α' 209), όπως ισχύει.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3200/1955 «Περί Διοικητικής Αποκεντρώσεως» (Α' 97), όπως ισχύει σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας κλπ.» (Α' 107).
4. Τις διατάξεις του ν.3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (Α' 85), όπως ισχύει.
5. Τις διατάξεις του ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) καθώς και το π. δ/μα 135/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής» (Α' 228).
6. Τις διατάξεις της με αριθμ.49828/12-11-2008 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (Β' 2464).
7. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Οικ.:167563/ΕΥΠΕ/15-4-2013 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος» (Β' 964).
8. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Οικ.48963/5-10-2012 απόφασης του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' της υπ' αριθμ. 1958/13-1-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 21), όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209)» (Β' 2703).

9. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ.1958/13-1-2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το Άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.09.2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 209/2011)» (Β' 21), όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί με την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΔΙΠΑ /οικ.37674/2016 (Β'2471) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Τη με αριθμ.πρωτ.31505/11.3.2020 Απόφαση του Προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας με θέμα: «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) του έργου:«Κατασκευή και Λειτουργία μονάδας για την παραγωγή και εκμετάλλευση Βιοαερίου για συμπαραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας συνολικής ισχύς 0.499 MW η οποία θα εγκατασταθεί στη θέση «Έλος Λαψίστας», της Δ.Ε. Πασσαρώνος, του Δ. Ζίτσας, στην Π.Ε. Ιωαννίνων της Περιφέρειας Ηπείρου με φορέα υλοποίησης την εταιρεία «Κ.Π. ΒΙΟΑΕΡΙΟ Ι.Κ.Ε.».
11. Την από 3-7-2020 εμπρόθεσμη προσφυγή του δήμου Ζίτσας Ιωαννίνων, η οποία κατατέθηκε στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας την 3η-7-2020 με αριθμ. πρωτ. 64093 και στρέφεται κατά της στο στοιχείο 10 προσβαλλόμενης απόφασης.
12. Την υπ' αριθμ.148/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής δήμου Ζίτσας Ιωαννίνων (Πρακτικό 16/28.4.20).

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για την Κατασκευή και Λειτουργία μονάδας για την παραγωγή και εκμετάλλευση Βιοαερίου για συμπαραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας συνολικής ισχύς 0.499 MW στη θέση «Έλος Λαψίστας», της Δ.Ε. Πασσαρώνος, του Δ. Ζίτσας, στην Π.Ε. Ιωαννίνων της Περιφέρειας Ηπείρου με φορέα υλοποίησης την εταιρεία «Κ.Π. ΒΙΟΑΕΡΙΟ Ι.Κ.Ε.»

Με την ειδική προσφυγή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α' 97), όπως ισχύει, ελέγχονται οι προσβαλλόμενες διοικητικές πράξεις για παράβαση νόμου.

Ο προσφεύγων δήμος με έννομο συμφέρον ασκεί την παρούσα, καθότι το επίμαχο έργο προτείνεται να εγκατασταθεί σε θέση που βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του. Στα συνημμένα δε στοιχεία που συνοδεύουν την προσφυγή του δήμου Ζίτσας συμπεριλαμβάνεται η υπ' αριθμ. 148/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του προσφεύγοντος Δήμου (Πρακτικό 16/28.4.20) για την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής.

Ο προσφεύγων δήμος ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει, μεταξύ άλλων λόγων, διότι δεν ανταποκρίνεται στο ελάχιστο περιεχόμενο που θέτει το παράρτημα ΙΙ του ν.4014/2011, όπως ισχύει στο οποίο περιλαμβάνεται η περιγραφή ευλόγων εναλλακτικών λύσεων για τη συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων ως προς τη θέση του έργου βάσει των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων κάθε θέσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης αλλά και το ίδιο το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, το προτεινόμενο έργο κατατάσσεται στην υποκατηγορία Α2 – Ομάδα 10^η της κατάταξης δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, όπως ισχύει. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως ισχύει, ορίζεται ότι τα περιεχόμενα της Μελέτης Περιβαλλοντικών Όρων (Μ.Π.Ε.) πρέπει να εμπεριέχουν τουλάχιστον τα αναφερόμενα στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος νόμου. Το Παράρτημα ΙΙ του ν.4014/2011 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 της Υ.Α. οικ. 5688/20218(Β'988)) υπό τον τίτλο «Ελάχιστα περιεχόμενα φακέλου Μ.Π.Ε.», και συγκεκριμένα στην περίπτωση Β. αυτού με τίτλο «Ειδικά Χαρακτηριστικά του έργου ή της Δραστηριότητας» προβλέπεται ότι η Μ.Π.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει την «περιγραφή ευλόγων εναλλακτικών επιλογών (για παράδειγμα ως προς τη μελέτη του έργου, την τεχνολογία, τη χωροθέτηση, το μέγεθος και την κλίμακα του) που έχει μελετήσει ο κύριος του έργου, που σχετίζονται με το προτεινόμενο έργο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, και

επισήμανση των κυρίων λόγων για την επιλογή που έγινε, όπου περιλαμβάνεται και σύγκριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων».

Στην υπό εξέταση περίπτωση, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο νόμο δεν περιγράφονται βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, στην υποπαράγραφο 7.1.1. όμως με τίτλο «Εναλλακτική λύση ως προς τη θέση» της από Αυγούστου 2019 υποβληθείσης Μ.Π.Ε. του έργου αναφέρεται ότι «Εναλλακτικές λύσεις για τη χωροθέτηση του νέου έργου δεν εξετάστηκαν, διότι πρόκειται για μονάδα η οποία είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τις αποστάσεις που ορίζονται από διάφορες χρήσεις. Επίσης η χωροθέτηση της εγκατάστασης βρίσκεται σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΚΥΑ 49828/08 [Α'2464])».

Συνεπώς, από την υποβληθείσα Μ.Π.Ε. προκύπτει ότι κατά παράβαση του νόμου δεν εξετάστηκαν από τον φορέα του έργου εναλλακτικές λύσεις ως προς την επιλογή της θέσης του προτεινόμενου έργου. Περαιτέρω, η μόνη αναφορά στην επίμαχη Μ.Π.Ε. ως προς την αξιολόγηση της καταλληλότητας της συγκεκριμένης θέσεως στην οποία επιχειρείται η εγκατάσταση της μονάδας, είναι ότι βασική προϋπόθεση της επιλογής της εν λόγω θέσης ήταν να είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας της ΚΥΑ 49828/08 (Α'2464). Η ανωτέρω όμως αναφορά δεν θεραπεύει την έλλειψη εξέτασης και αξιολόγησης εναλλακτικών λύσεων ως προς τη θέση του έργου όπως αυτή προβλέπεται από τις εφαρμοστέες διατάξεις.

Επειδή, από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι δεν προηγήθηκε καμία συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων ως προς τη θέση του έργου βάσει των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της κάθε θέσης.

Επιπλέον ενόψει όσων έχουν γίνει δεκτά από τη νομολογία επί του ζητήματος των εναλλακτικών λύσεων, στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων πρέπει να εξετάζονται οι βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος ή την τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης, που εξετάστηκαν από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας και να παρουσιάζονται οι κύριοι λόγοι επιλογής της προτεινόμενης λύσης σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Επειδή η εξέταση εναλλακτικών λύσεων όχι μόνο αποτελεί ουσιώδες και αναγκαίο στοιχείο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.τ.Ε. 3170/2012, 2419/2018) αλλά και κρίνεται επιβεβλημένη στις περιπτώσεις που η ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων είναι προφανής (πρβλ. Σ.τ.Ε. 2466/2008 Ολομ., 258/2004, 2627/2016 7μ., 3170/2012).

Επειδή η έλλειψη εναλλακτικών λύσεων στην εγκριθείσα Μ.Π.Ε. του έργου παραβιάζει την εφαρμοστέα νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίμαχη μονάδα βρίσκεται πολύ κοντά σε οικισμούς του δήμου Ζίτσας και σε περιοχές Natura 2000, ενώ στην περιοχή λειτουργεί οργανωμένος εκ του νόμου υποδοχέας ομοειδών δραστηριοτήτων, ήτοι η ΒΙΠΕ Ιωαννίνων, η μη εξέταση εναλλακτικών λύσεων ως προς τη χωροθέτηση του έργου έχει ως αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η σύγκριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην περιοχή. Δηλαδή, δεν εδύνατο να αξιολογηθεί, εάν η επίμαχη μονάδα μπορούσε να χωροθετηθεί σε άλλη περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ρητώς ως περιοχή υποδοχής των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (ΒΙΠΕ Ιωαννίνων) έτσι ώστε, από την αξιολόγηση, να προκύψει ότι η τελικώς επιλεγείσα λύση θα ήταν η πλέον προστατευτική και θα επέφερε το μικρότερο κόστος στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση νόμου και είναι ακυρωτέα κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 όπως ισχύει, διότι η Μ.Π.Ε. του επίμαχου έργου δεν περιλαμβάνει περιγραφή και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων ως προς την θέση του προτεινόμενου έργου, ως βασίμως υποστηρίζει ο προσφεύγων δήμος και παρέλκει η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων.

**Για τους λόγους αυτούς
Αποφασίζουμε**

1. Γίνεται δεκτή η από 3.7.2020 εμπρόθεσμη προσφυγή του δήμου Ζίτσας Ιωαννίνων.

2. Ακυρώνεται, κατά το σκεπτικό, η με αριθμ. πρωτ.: 31505/11.3.2020 Απόφαση του Προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου Δυτικής
Μακεδονίας
Διεύθυνση Περιβάλλοντος &
Χωρικού Σχεδιασμού Ηπείρου
5^ο χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων – Κοζάνης
45445 Ιωάννινα
(με τα αποσταλθέντα στοιχεία / cd)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

2. Κον Ιωάννη Θ. Κάντζιο
Πληρεξούσιο Δικηγόρο
δήμου Ζίτσας Ιωαννίνων
Κ. Αράπη 2
45332 Ιωάννινα
(με τα αποσταλθέντα στοιχεία)